

HEALTH WATCH

สรุปความเคลื่อนไหว

ด้านสุขภาพมนุษย์ สัตว์เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

(1 - 30 JUNE 2020)

Human

โรงฆ่าสัตว์ในเยอรมนี ปิดหลังพบพนักงานจำนวนมากติดเชื้อไวรัส COVID-19 โรงฆ่าสัตว์ Tonnies ในเมืองกือเทิร์สโล เยอรมนี ได้มีการตรวจหาเชื้อไวรัส COVID-19 ให้แก่พนักงานจำนวน ๑,๐๕๐ คน โดยเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้ทราบผลการตรวจทั้งสิ้น ๙๘๓ คน พบว่าติดเชื้อทั้งสิ้น ๖๕๗ คน ส่วนที่เหลืออยู่ในระหว่างรอผลการตรวจ และยังคงต้องกักตัวต่อไปจนกว่าจะทราบผล สันนิษฐานจุดเริ่มต้นการระบาดอาจมาจากช่วงวันหยุดยาวที่พนักงานประมาณร้อยละ ๖๐ เดินทางกลับ ไปเยี่ยมครอบครัวที่โรมานี และบัลแกเรีย การติดเชื้อของพนักงานจำนวนมากในครั้งนี้ ถือว่าเป็นช่องโหว่ขนาดใหญ่ด้านความปลอดภัย และสุขอนามัยของสหภาพยุโรป โรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวจึงตัดสินใจระงับการดำเนินการไปจนกว่าการตรวจหาเชื้อในพนักงานจะเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้แล้วยังพบว่ามีการระบาดของเชื้อไวรัสสปีนในโรงฆ่าสัตว์ของประเทศฝรั่งเศส และสหรัฐฯ อีกด้วย จากเหตุการณ์ข้างต้น ทำให้จีนสั่งระงับการนำเข้าเนื้อหมูจากโรงฆ่าสัตว์ Tonnies ของเยอรมนี ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ นอกจากนี้แล้วจีนยังระงับการนำเข้าเนื้อไก่จากโรงฆ่าสัตว์ของ Tyson ในสหรัฐฯ ที่มีรายงานการติดเชื้อของพนักงานเช่นกัน ตลอดจนปลาแซลมอนจากนอร์เวย์ และสหราชอาณาจักรอีกด้วย

☞ CDC เตือน เลี่ยงสัตว์ปีกเป็นสัตว์เสี่ยง เสี่ยงติดเชื้อ Salmonella ได้ กรมควบคุมโรคของสหรัฐอเมริกา (CDC) ได้ออกรายงานล่าสุดว่า พบผู้ป่วยจากการติดเชื้อซาลโมเนลลาถึง ๙๗ ราย ในช่วงเวลาที่ผ่านมา โดย ๑๗ ราย ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แต่ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต และพบว่าเป็นกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ถึง ๓๐% โดยสามารถเชื่อมโยงได้กับการสัมผัสใกล้ชิดกับลูกไก่ และลูกเป็ดที่เลี้ยงในบริเวณบ้าน ซึ่งมีแหล่งที่มาหลากหลาย ทั้งร้านค้าทางการเกษตร โรงฟักไข่ และผ่านทางเว็บไซต์ขายออนไลน์ ทั้งนี้ในปี ๒๐๑๙ ก็มีรายงานการติดเชื้อจากเหตุลักษณะนี้เช่นกัน CDC จึงได้ออกคำเตือนเพื่อความปลอดภัยแก่ประชาชนที่มีสัตว์ปีกอยู่ในบริเวณบ้าน ให้ล้างมือด้วยน้ำ และสบู่ หรือแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นสูงกว่า ๖๐% ทุกครั้งที่สัมผัสกับสัตว์ปีก และห้ามให้สัตว์ปีกเข้าไปในตัวบ้าน โดยเฉพาะบริเวณประกอบอาหาร หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับบริเวณที่อาจปนเปื้อนเชื้อจากสัตว์ปีกโดยเปลี่ยนรองเท้าก่อนเข้าบริเวณ และทำความสะอาดอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์นอกตัวบ้าน ตลอดจนหลีกเลี่ยงการให้เด็กเล็กสัมผัสสัตว์ปีกนอกการดูแล โดยเฉพาะการใช้มือสัมผัสสัตว์แล้วเข้าปาก หรือสัมผัสใบหน้า เพราะแม้สัตว์จะดูแข็งแรงดีก็อาจเป็นพาหะนำโรคได้

☞ แคนาดา พบผู้ป่วยติดเชื้อโคไลจากอาหารสัตว์เสี่ยง พบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้ออีโคไล (Escherichia coli) สายพันธุ์ O๑๕๗ ซึ่งทำให้เกิดอาการรุนแรงในมนุษย์ ในผู้ป่วยหลายราย โดยมีผู้ป่วย ๒ รายที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แต่ไม่มีผู้เสียชีวิต ทั้งนี้การสอบสวนโรคพบว่าผู้ป่วยทุกรายได้รับเชื้อสายพันธุ์เดียวกัน และมีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับอาหารสุนัข และสุนัขที่ได้รับอาหารแบบเนื้อดิบ ซึ่งมีแหล่งที่มาจากผู้ผลิตเจ้าเดียวกัน จึงทำให้มีการเรียกคืนสินค้าชนิดนี้จากผู้ผลิตดังกล่าวจากท้องตลาด และผู้ซื้อแล้ว นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแคนาดายังสื่อสารถึงประชาชนให้เพิ่มความระมัดระวังในการจัดการกับอาหารสัตว์ และสัตว์ที่ได้รับอาหารลักษณะดังกล่าว เพราะวัตถุดิบประเภทเนื้อดิบอาจปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรคต่างๆ และสัตว์เสี่ยงอาจได้รับเชื้อโดยไม่แสดงอาการ แต่สามารถแพร่ให้กับผู้เลี้ยงได้ หรือการจัดการอาหารสัตว์แบบเนื้อดิบอย่างไม่เหมาะสม เช่น การเก็บ หรือสัมผัสกับอาหารพร้อมรับประทานของมนุษย์ ก็อาจทำให้ผู้บริโภคได้รับเชื้อได้เช่นกัน

☞ นิวซีแลนด์ พบผู้ป่วยจากการบริโภคปลาที่มีพิษซิกัวเทอรา พิษซิกัวเทอรา (Ciguatera Fish Poisoning: CFP) เป็นสารพิษที่สร้างโดยสาหร่ายเซลล์เดียวในทะเลเขตร้อนที่อาศัยแถบแนวปะการัง เมื่อปลากินสาหร่ายเหล่านี้เข้าไป แม้ปลาจะไม่ได้รับพิษแต่พิษก็สามารถสะสมในเนื้อเยื่อส่วนต่างๆ ของร่างกายปลา โดยเฉพาะในเครื่องใน ไข่ และหัวปลา ทั้งนี้ปลาที่มีรายงานว่าพบสารพิษ ได้แก่ ปลานกแก้ว ปลาเก๋า ปลาน้ำดอกไม้ ปลาสาคร ปลาดั้งเบ็ด ปลากระรัง ปลากระพงแดง ปลาไหลทะเล ปลาหมอตะเล และปลาสาคร เป็นต้น รายงานข่าวล่าสุดระบุว่าพบผู้ป่วยจากการบริโภคปลาที่มีพิษซิกัวเทอรา ๕ ราย โดยหนึ่งรายต้องนอนโรงพยาบาล แต่ปัจจุบันรักษาหายแล้ว เหตุการณ์เกิดขึ้นในเมืองไครสต์เชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ โดยปลาที่มีพิษนั้นเป็นปลาเก๋ชนิดหนึ่งที่น่าเข้าจากประเทศฟิจิ แล้วจัดจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตสาขาในเมืองดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันได้เรียกคืนสินค้าแล้ว โดยผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยยืนยันอาการของโรคในโรงพยาบาล ส่วนเนื้อปลายังอยู่ในระหว่างการวิเคราะห์ชนิด และปริมาณสารพิษ และมีการสอบสวนระบุแหล่งที่มาของปลาอยู่ด้วยเช่นกัน

☞ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization ; WHO) รายงานโรคระบาดในมนุษย์ที่สำคัญ ได้แก่

- Ebola virus disease ที่ประเทศคองโก (๓, ๔, ๑๑, ๑๘ และ ๒๖ มิ.ย.๖๓)
- Yellow fever ที่ประเทศโตโก (๕ มิ.ย.๖๓) และประเทศกาบอง (๑๗ มิ.ย.๖๓)

ฮ่องกง พบอาหารปนเปื้อนเชื้อ Salmonella จากผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปที่ไม่ได้รับอนุญาต รายงานล่าสุดจากฮ่องกงพบว่า เหตุการณ์ผู้ป่วยอาหารเป็นพิษเมื่อไม่นานมานี้เกิดจากการบริโภคแซนด์วิชที่ผลิตโดยผู้ผลิตที่ไม่ได้รับอนุญาต โดยสามารถตรวจพบเชื้อ Salmonella ในอุจจาระของผู้ป่วย และในตัวอย่างแซนด์วิชที่เก็บได้จากร้านค้าที่ผู้ป่วยระบุ ในกรณีดังกล่าวพบผู้ป่วยทั้งสิ้น ๒๒๙ ราย และ ๔๕ รายต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยพบการกระจายตัวหลายกลุ่ม และปรากฏขึ้นในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบระบุว่า การเก็บรักษาอาหารสำเร็จรูปไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลานาน คือปัจจัยที่เอื้อให้เชื้อโรคสามารถเจริญเติบโต และสร้างสารพิษได้มากขึ้น ผู้เกี่ยวข้องจึงควรหลีกเลี่ยงอาหารปรุงสุกพร้อมรับประทานที่ทิ้งไว้เป็นเวลานานหลายชั่วโมง ทั้งนี้ได้มีการตักเตือน และอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้ดูแลสุขอนามัยอาหารให้ดีขึ้น และหยุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ปนเปื้อนแล้ว โดยตามกฎหมายของฮ่องกง ผู้ประกอบการโรงงานอาหารที่ไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง และจำคุกไม่เกินหกเดือน

ญี่ปุ่น เตรียมออกระเบียบควบคุมเนื้อสัตว์สังเคราะห์ และแหล่งโปรตีนทางเลือก การผลิตเนื้อสัตว์เป็นกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากรและต้นทุนสูงมาก ทำให้ปัจจุบันหลายประเทศมุ่งหาการผลิตโปรตีนทางเลือก และเนื้อสัตว์สังเคราะห์ด้วยวิธีการ และเทคโนโลยีที่จะทำให้ประหยัดต้นทุน และทรัพยากรมากขึ้น เช่นการเพาะเลี้ยงเซลล์กล้ามเนื้อของสัตว์เพื่อผลิตเนื้อโดยตรง การใช้พืชมาผ่านกระบวนการผลิตให้ใกล้เคียงกับเนื้อสัตว์ หรือการใช้แมลงเป็นแหล่งโปรตีนใหม่แทนเนื้อสัตว์ ในญี่ปุ่นมีความเคลื่อนไหวด้านการพัฒนาเนื้อสัตว์สังเคราะห์ และโปรตีนทางเลือกมากขึ้นหลังเกิดวิกฤตการณ์ COVID๑๙ และเกิดความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหาร มีการประชุมหารือกันของผู้เกี่ยวข้องในญี่ปุ่นตั้งแต่เดือนเมษายนที่ผ่านมา ล่าสุดมีรายงานว่าญี่ปุ่นกำลังจะออกกฎระเบียบควบคุมผลิตภัณฑ์กลุ่มดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่นจะออกรายงานสรุปแนวทาง และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับโปรตีนแห่งโลกอนาคต ซึ่งรวมถึงสินค้ากลุ่มนี้ด้วย ภายในสิ้นเดือนมิถุนายนนี้ ก่อนที่จะมีการร่วมกันร่างกฎระเบียบโดยภาครัฐ และเอกชนภายในเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ ญี่ปุ่นยังมีความพยายามเพิ่มขีดความสามารถ และงบประมาณในการวิจัยพัฒนาสินค้ากลุ่มนี้ต่อไปในอนาคต สำหรับผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องของไทย ความเคลื่อนไหวนี้ของญี่ปุ่นเป็นที่น่าสนใจว่าจับตามอง เพราะอาจกระทบต่อการนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์จากไทยในอนาคต แต่ก็อาจเป็นโอกาสสำหรับผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ทางเลือกใหม่ๆ ในตลาดญี่ปุ่น และอาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกฎหมาย หรือแนวทางการอนุญาตของไทยต่อไป

จีน ระงับนำเข้าแชลมอนยุโรป หลังพบความเสี่ยงของเชื้อโควิดสัมพันธ์กับการจำหน่ายแชลมอน จากข่าวการระบาดระลอกใหม่ของ COVID๑๙ ในประเทศจีน แล้วมีการพบเชื้อไวรัสก่อโรคโคโรนาเชียนส์แลปลาแชลมอนนำเข้า ประกอบกับผลยืนยันการตรวจพบว่าไวรัสที่ระบาดในระลอกใหม่เป็นสายพันธุ์ยุโรป ทำให้ผู้ค้า ผู้บริโภค และหน่วยงานภาครัฐในจีนตื่นตัวต่อข้อมูลการแพร่ระบาดของเชื้อครั้งนี้เป็นอย่างมาก ล่าสุดผู้ค้าปลาแชลมอนรายใหญ่ในนอร์เวย์ และสหราชอาณาจักรเปิดเผยว่าจีนได้ระงับการนำเข้าปลาแชลมอนจากต้นทางดังกล่าวแล้ว และผู้ค้าในจีนเองก็เก็บปลาแชลมอนนำเข้าจากยุโรปลงจากการจัดจำหน่ายแล้วเช่นกัน เบื้องต้นผู้เชี่ยวชาญทุกฝ่ายยังเห็นตรงกันว่า ปลาแชลมอนไม่ใช่พาหะนำโรค COVID๑๙ โดยทางจีนกำลังตรวจสอบที่มาของเชื้อที่ระบาดในระลอกใหม่ ซึ่งมีความน่าจะเป็นได้หลายแบบ เพราะการแพร่ระบาดเกิดในตลาดขนาดใหญ่ที่มีผู้คน และสินค้าจำนวนมากขณะที่ผู้ค้าในยุโรปยืนยันว่ามีการตรวจคัดกรองพนักงานในโรงงานปลาแชลมอนแล้วไม่พบการติดเชื้อ ทั้งนี้หากพบว่าเป็นการติดเชื้อผ่านการปนเปื้อนบนสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ในกรณีนี้จริงจะเป็นกรณีแรกๆ ที่พบเชื้อติดอยู่ในลักษณะดังกล่าวได้ และอาจทำให้ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารขึ้นอีก เพราะที่ผ่านมายังไม่มีรายงานการติดเชื้อ COVID๑๙ ผ่านสินค้าอาหาร หรือบรรจุภัณฑ์มาก่อน ความเคลื่อนไหวดังกล่าวอาจไม่กระทบต่อตลาดปลาแชลมอนของโลกมากนัก เพราะจีนเป็นผู้นำเข้าแชลมอนที่มีสัดส่วนการนำเข้าเพียงประมาณ ๕% ของตลาดแชลมอนโลกเท่านั้น

เยอรมนี พบสารพิษปลอมปนในเครื่องดื่มบรรจุขวด เครื่องดื่มบรรจุขวดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมบริโภคโดยทั่วไป เนื่องจากมีความสะดวกสบาย และรสชาติให้เลือกหลากหลาย แต่การบริโภคด้วยความคุ้นชิน ไม่ได้พิจารณาความผิดปกติของสินค้าอย่างรอบคอบ อาจมีโอกาสดำเนินอันตรายจากสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือถูกปลอมปนโดยจงใจ ล่าสุดรายงานจากประเทศเยอรมนีพบผู้บริโภคได้รับสารพิษจากเครื่องดื่มบรรจุขวดที่มีการปลอมปน ๓ รายด้วยกัน โดยผู้บริโภคที่ได้รับสารพิษซื้อเครื่องดื่มมาจากตลาดค้าอาหารสองแห่งต่างเครือกันในบริเวณตะวันตกของนครมิวนิค ซึ่งผู้ได้รับสารพิษมีอาการหนักถึงขั้นต้องนำส่งโรงพยาบาลหลังบริโภคไปเพียงไม่มาก และพบความผิดปกติด้านกลิ่น และรสชาติ จึงคาดว่ามีการปลอมปนสารพิษรุนแรงในผลิตภัณฑ์ ซึ่งทางตำรวจได้ตรวจสอบแล้วแต่ไม่ได้เผยแพร่ชื่อสารพิษดังกล่าว ทั้งนี้ยังพบสินค้าปลอมปนอีกเป็นจำนวน ๑ ขวด และได้เก็บออกจากชั้นวางแล้ว ขณะนี้ตำรวจกำลังสอบสวนผู้กระทำ และหาสาเหตุต่อไป

หน่วยงานสหรัฐฯ ผนึกกำลัง ยับยั้งโรคนิวคาสเซิลในสัตว์ปีก ช่วงปีที่ผ่านมาเกิดการระบาดของโรคนิวคาสเซิลในสัตว์ปีกเป็นจำนวนมาก และรวดเร็วทั่วรัฐแคลิฟอร์เนีย ของสหรัฐอเมริกา ทำให้หน่วยงานควบคุมโรคสัตว์ทั้งระดับรัฐบาลกลาง และระดับมลรัฐต้องเข้าร่วมมือกันดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคจนสำเร็จ ไม่พบการติดเชื้อเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมานี้ จึงมีการถ่ายโอนพันธกิจในการควบคุมดูแลโรคระบาดนี้ลงสู่หน่วยงานระดับมลรัฐเท่านั้น แต่ยังคงมาตรการป้องกันโรคระบาดต่อไปโดยการให้ความรู้ และฝึกอบรมผู้เลี้ยง และปฏิบัติงานใกล้ชิดสัตว์ปีก ตลอดจนผู้ค้าสัตว์ และอาหารสัตว์ให้ดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อเฝ้าระวังและควบคุมโรคทั้งนี้โรคดังกล่าว มักไม่ติดผ่านการบริโภคผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกที่ปรุงสุก แต่อาจติดในผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดสัตว์ปีกได้ โรคนิวคาสเซิลสายพันธุ์รุนแรง (Virulent Newcastle Disease) เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส ติดในสัตว์ปีกต่างๆ ทั้งนกที่อาศัยในธรรมชาติ หรือนก เป็ด ห่าน และไก่ ที่มนุษย์เลี้ยง ทั้งในฟาร์มรายย่อย และรายใหญ่ สร้างความเสียหายได้หลายระดับ ตั้งแต่ไม่แสดงอาการ ไปจนถึงทำให้สัตว์ตายจำนวนมากอย่างรวดเร็ว

☞ หลายฝ่ายกังวลเงินอุดหนุน COVID-๑๙ ในสินค้านำเข้าหลังพบการระบาดใหม่ของ COVID-๑๙ ในปีกกิ้ง สัมพันธ์กับตลาดค้าเนื้อแชลมอนสด ทางองค์การอาหารและยาสหรัฐฯ (USFDA) ได้เผยแพร่ข้อมูล และย้ำเตือนว่าไม่เคยมีหลักฐานยืนยันการติดเชื้อไวรัสโควิดจากอาหารหรือบรรจุภัณฑ์มาก่อน นอกจากนั้นทางสหรัฐฯ ยังมีการตรวจสอบควบคุมระบบมาตรฐานความปลอดภัย และสุขาภิบาลอาหารในกระบวนการผลิตอย่างเข้มงวด ในอีกด้านหนึ่ง กระทรวงอุตสาหกรรม และพาณิชย์ของเวียดนามเองก็กังวลต่อท่าทีของจีนเช่นกัน ได้สื่อสารถึงผู้ค้าเวียดนามให้ระมัดระวังการส่งสินค้าเกษตร และอาหารเข้าสู่ประเทศจีนผ่านพรมแดนต่างๆ โดยแนะนำให้ผู้ประกอบการเวียดนามติดต่อประสานงานกับคู่ค้าในจีนอย่างใกล้ชิด และปรับขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานให้ตรงตามกฎระเบียบของจีน เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการส่งมอบสินค้าจากการกักกันหรือปฏิเสธการนำเข้า โดยสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ และประมง อาจถูกเพ่งเล็งเป็นพิเศษ แต่ผู้ค้าเวียดนามก็เพิ่มความระมัดระวังไปยังสินค้าประเภทอื่นๆ อย่างพิถีพิถัน เช่น แก้วมังกร ซึ่งเป็นผลผลิตสำคัญด้วย ทางด้านฮ่องกง ก็มีการตรวจสอบปลาแชลมอนนำเข้าจากหลายแหล่ง แต่ไม่พบเชื้อ COVID-๑๙ แต่อย่างใด ผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินธุรกิจส่งออกสินค้าเกษตร และอาหารไปยังประเทศจีนเองก็ควรระมัดระวังถึงสุขอนามัยของสินค้าเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนติดตามมาตรการของจีนอย่างใกล้ชิด เพราะหากมีการเพิ่มบังคับตรวจไวรัส COVID-๑๙ ในสินค้าขึ้น อาจเป็นภาระต้นทุนแก่ผู้ประกอบการ หรือส่งผลกระทบต่อมาตรการการส่งออก โดยเฉพาะสินค้าสดที่เน่าเสียง่าย

☞ เวียดนามพบ ASF หลังกลับมาระบาดของอีกครั้งหลายพื้นที่ พบรายงานข่าวจากประเทศเวียดนามว่ามีการระบาดครั้งใหม่ของโรค ASF อีกครั้งหนึ่ง โดยการแพร่ระบาดเกิดในพื้นที่ต่างๆ รวม ๑๕๕ คอมมูน ในฮานอย และอีก ๑๙ จังหวัดของประเทศ ส่งผลให้ต้องทำลายสุกรไปแล้วกว่า ๔,๐๐๐ ตัว หลังพบการระบาด และต้องติดตามการระบาดต่อไปอีกจนกว่าจะไม่พบการระบาดแล้วอย่างน้อย ๓๐ วัน ทั้งนี้เวียดนามพบการระบาดของโรคดังกล่าวครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๑๙ ในพื้นที่ ๖๓ เมือง และต้องทำลายสุกรไปกว่า ๖,๐๐๐,๐๐๐ ตัว หรือคิดเป็น ๒๐% ของสุกรในประเทศ สำหรับการระบาดใหม่นี้ทางกระทรวงเกษตร และพัฒนาชนบทของเวียดนามชี้ว่าเกิดจากการซื้อพันธุ์สุกรไม่ได้มาตรฐานสุขอนามัยสัตว์มาเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อย นำมาเลี้ยงอย่างไม่ถูกหลักสุขอนามัย แล้วจำหน่ายสุกรป่วยโดยไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่รัฐทราบ ตลอดจนปัญหาการมีบุคลากรควบคุมดูแลด้านปศุสัตว์ที่ไม่เพียงพอ การระบาดในเวียดนามครั้งนี้นับได้ว่าเป็นอีกครั้งที่เกิดขึ้นใกล้ประเทศไทย และถือเป็นความเสี่ยงต่ออุตสาหกรรมสุกรในประเทศไทย แม้ว่าผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในไทยจะเข้มแข็ง และเข้มงวดในการดูแลป้องกันการระบาดไม่ให้เข้าสู่ประเทศไทยได้เป็นอย่างดีมาโดยตลอด แต่ก็ไม่ควรประมาท และควรรักษาระดับการเฝ้าระวังให้ติดต่อไป เกษตรกรไทยไม่ควรซื้อพันธุ์สุกรจากแหล่งที่ไม่มีที่มาชัดเจน แล้วต้องดูแลจัดการฟาร์มตามหลักสุขอนามัยอย่างเคร่งครัด

☞ เทรนด์ผู้ประกอบการสหรัฐฯ เตรียมเลิกใช้ Ractopamine สาร Ractopamine เป็นสารในกลุ่มเบตาอะโกนิสต์ ซึ่งผ่านการรับรองความปลอดภัย และใช้อย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา โดยผสมลงในอาหารสุกรเพื่อเพิ่มปริมาณเนื้อแดง เนื่องจากมีผลต่อการเพิ่มสัดส่วน และความเข้มข้นของเนื้อเยื่อกล้ามเนื้อ ทั้งยังลดปริมาณไขมันได้ แต่ด้วยสารดังกล่าวมีมาตรการห้ามใช้ในหลายประเทศผู้นำเข้าสุกรที่สำคัญ ผู้ประกอบการในสหรัฐอเมริกาจึงปรับตัวเลิกใช้สารดังกล่าวเพื่อเพิ่มโอกาสในการส่งออก แนวโน้มในการเลิกใช้สารแรคโตพามีนเริ่มต้นโดยบริษัทผู้บรรจุเนื้อสุกรรายใหญ่เพื่อส่งขาย (Major Packer) เกือบทั้งหมดได้ยกเลิกการใช้สารดังกล่าวในห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ช่วงปีที่ผ่านมา จึงทำให้ผู้เลี้ยงสุกรต้องปรับตัวเลิกใช้สารดังกล่าวในกระบวนการผลิตตามความต้องการของตลาดด้วยเช่นกัน พร้อมทั้งหาวิธีการใหม่ๆ ในกระบวนการผลิตทดแทนเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรม ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ไม่อนุญาตให้ใช้ Ractopamine และสารในกลุ่มเบตาอะโกนิสต์ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าสารเร่งเนื้อแดง ความเคลื่อนไหวในสหรัฐอเมริกาข้างต้นอาจส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรของสหรัฐฯ สามารถแข่งขันในตลาดที่ไม่ยอมรับสุกรที่ใช้สารแรคโตพามีนได้มากขึ้น รวมทั้งอาจชิงส่วนแบ่งการตลาดเนื้อสุกรของไทยบางส่วน ทั้งส่งผลกระทบต่อพิจารณานำเข้าเนื้อสุกรจากสหรัฐอเมริกา ผู้ประกอบการไทยจึงควรเตรียมพร้อมรับมือ และปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้ในสถานการณ์ที่อาจมีความท้าทายยิ่งขึ้น

เอเชีย

OIE รายงานโรคระบาดในสัตว์ปีก (Disease Information ; report date) โดยสรุปสถานการณ์ ใช้วัตถุดิบ ดังต่อไปนี้

- อินเดีย พบการติดเชื้อ H₅N₁ (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๘,๔๗๖ ตัว ป่วย ๔๑ ตัว (๐.๔๘%)
- จีน (ไทเป) พบการติดเชื้อ H₅N₅ (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๒๔,๑๐๓ ตัว ป่วย ๕๕ ตัว (๐.๒๓%)

ยุโรป

- ฮังการี พบการติดเชื้อ H₅N_๘ (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑๗๓,๙๕๖ ตัว
- บัลแกเรีย พบการติดเชื้อ H₅N_๘ (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๗๘,๙๔๓ ตัว ป่วย ๖๘ ตัว (๐.๐๙%)
- อิตาลี พบการติดเชื้อ H₅N_๓ (LPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑๓๒ ตัว ป่วย ๔ ตัว (๓.๐๓%)
- อิตาลี พบการติดเชื้อ H_๗N_๑ (LPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑๔,๓๐๐ ตัว ป่วย ๑๔,๓๐๐ ตัว (๑๐๐.๐๐%)

☞ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศชะลอการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรไทย ซึ่งสัตว์ปีก จำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ รวมถึงซากสัตว์ปีกดังกล่าว เป็นเวลา ๙๐ วัน ที่มีแหล่งกำเนิดจาก

- ประเทศบัลแกเรีย และโปแลนด์ นับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศฮังการี และสหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
- ประเทศอินเดีย, ไต้หวัน และจีน นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
- ประเทศยูเครน นับตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
- ประเทศเยอรมนี, แอฟริกาใต้ และเวียดนาม นับตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

OIE รายงานโรคระบาดในสุกรและสัตว์กีบที่สำคัญ (Disease Information ; report date) ดังต่อไปนี้

- พบการติดเชื้อ African swine fever (ASF) ในสุกรที่ประเทศจีน, พม่า, เกาหลี, ฟิลิปปินส์, โรมานี, เบลเยียม, โปแลนด์, ฮังการี, รัสเซีย, ยูเครน, แอฟริกาใต้, ลัตเวีย, ไนจีเรีย, โกตดิวัวร์ และมอลโดวา
- พบการติดเชื้อ Classical swine fever (CSF) ในสุกรที่ประเทศญี่ปุ่น และบราซิล
- พบการติดเชื้อ Foot and mouth disease (FMD) ในสุกร, วัว, แพะ, แกะ ที่ประเทศจีน, ลิเบีย, แอลจีเรีย และแอฟริกาใต้

☞ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศชะลอการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรไทย ซึ่งสุกร หมูป่า หรือซากสุกร ซากหมูป่า เป็นเวลา ๙๐ วัน ที่มีแหล่งกำเนิดจาก

- ประเทศบัลแกเรีย, อินโดนีเซีย, จีน, เกาหลี, ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม นับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศพม่า, ฮังการี, เบลเยียม และโปแลนด์ นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
- ประเทศกัมพูชา และลาว นับตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกกำลังอยู่ในช่วงการสูญพันธุ์ครั้งที่ ๖ เหตุการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ทำลายสายพันธุ์สูญพันธุ์อย่างรวดเร็ววารสารวิทยาศาสตร์ Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS) ระบุว่าอัตราการสูญพันธุ์ได้เพิ่มสูงขึ้นในช่วง ๒๐๐๑ - ๒๐๑๔ โดยโลกที่เราอยู่อาศัยได้สูญเสียสิ่งมีชีวิตไปแล้ว ๑๗๓ สายพันธุ์ สัตว์มีกระดูกสันหลังมากกว่า ๔๐๐ สายพันธุ์ได้สูญหายไปจากโลกนี้ ซึ่งจำนวนที่มากขนาดนี้ หากเกิดจากสาเหตุด้านวิวัฒนาการทางธรรมชาติ ต้องใช้ระยะเวลานานหลายพันปี จนไปถึงหมื่นปีทีเดียวกว่ามันจะหายไป ในอดีตที่ผ่านมา โลกของเราได้เกิดการสูญพันธุ์ครั้งใหญ่ไปแล้วทั้งหมด ๕ ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งจะทำลายสิ่งมีชีวิตมากถึง ๗๐% - ๙๕% ของสายพันธุ์ ทั้งพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ การสูญพันธุ์ครั้งยิ่งยวดล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อ ๖๖ ล้านปีที่แล้ว มันคือการสูญพันธุ์ที่ทำให้ไดโนเสาร์สูญหายไปนั่นเอง มีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เช่น การระเบิดของภูเขาไฟ หรือการชนกันของดาวเคราะห์ แต่การสูญพันธุ์ครั้งยิ่งยวดครั้งที่ ๖ ที่เรากำลังเผชิญกันอยู่นี้เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การทำลายป่าล่าสัตว์ และการใช้สารเคมีต่างๆ เป็นต้น

☞ สหราชอาณาจักร ผลิตไฟฟ้าโดยไร้ถ่านหิน ๑ เดือนเต็ม เป็นครั้งแรกในรอบ ๑๓๘ ปี อากาศแจ่มใส ผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์ และกังหันลมได้มาก ประกอบกับความต้องการไฟฟ้าที่ลดลงช่วงล็อกดาวน์ COVID-๑๙ ส่งผลมลพิษลดฮวบ นับตั้งแต่เดือนเมษายน ระบบไฟฟ้าในสหราชอาณาจักร ดำเนินโดยปราศจากพลังงานถ่านหินกว่า ๕๔ วันติดต่อกัน ซึ่งช่วยให้ความเข้มข้นของคาร์บอนจากการผลิตไฟฟ้าลดลงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุด จากที่เคยบันทึกไว้ ๑๔๓ กรัมคาร์บอนไดออกไซด์/กิโลวัตต์-ชั่วโมง เหลือเพียง ๔๖ กรัมคาร์บอนไดออกไซด์/กิโลวัตต์-ชั่วโมง ในวันที่ต่ำสุด การลดลงของการใช้พลังงานถ่านหินเป็นไปได้ว่าเกิดขึ้น เพราะความต้องการใช้พลังงานลดน้อยลงในช่วงของการล็อกดาวน์ ฝ่ายจัดการพลังงานของ National Grid คาดว่าจะลงทุนเพิ่มอีกประมาณ ๕๐๐ ล้านปอนด์ในช่วงฤดูร้อนนี้ เพื่อการทำฟาร์มพลังงานลม และพลังงานแสงอาทิตย์ เป้าหมายหลักของพวกเขา คือ การลดการผลิตคาร์บอนให้เป็นศูนย์ให้ได้ก่อนปี ๒๐๕๐

☞ งานวิจัยในจีเรีย ใช้โรงฆ่าสัตว์ไม่ได้มาตรฐานสร้างความเสี่ยงต่อผู้บริโภค และชุมชนรอบข้าง การฆ่า และชำแหละสัตว์เพื่อเป็นอาหารเป็นกิจกรรมการผลิตที่สามารถสร้างผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ปฏิบัติงาน ชุมชนรอบข้าง สภาพแวดล้อม และผู้บริโภค ในประเทศพัฒนาแล้วโดยทั่วไปจึงมีกฎระเบียบต่างๆ กำหนดควบคุมดูแลไว้ เพื่อจำกัดผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องให้น้อยที่สุด แต่การควบคุมดูแลเหล่านี้อาจยังไม่ครอบคลุมเพียงพอในหลายประเทศ ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกายังอยู่ในระหว่างการพัฒนา กิจกรรมการประกอบกิจการในด้านต่างๆ จึงอาจยังไม่มีกฎระเบียบควบคุม และระบบมาตรฐานที่เหมาะสม รวมไปถึงการฆ่า และชำแหละสัตว์ด้วย ซึ่งผลการสำรวจภายใต้งานวิจัยจากประเทศไนจีเรียพบว่าโรงฆ่าสัตว์ในไนจีเรียยังมีการปฏิบัติงานอย่างไม่เหมาะสม ผิดหลักมาตรฐาน และสุขลักษณะหลายประการ ทั้งการวางเนื้อสัตว์ และส่วนที่ชำแหละออกมาแล้วปะปนกันบนพื้น ล้าง และปล่อยน้ำเสียที่ปนไปด้วยเลือด และสิ่งปฏิกูลในทางเดินอาหารของสัตว์ลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ แล้วล้างเนื้อสัตว์ในน้ำจากแหล่งเดียวกัน ซึ่งทำให้เชื้อก่อโรคสามารถปนเปื้อน และก่ออันตรายให้กับผู้บริโภคได้ นอกจากนี้การปล่อยของเสียจากกระบวนการลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติยังทำให้เชื้อโรคแพร่ไปในชุมชนแวดล้อม และธรรมชาติได้อีกเป็นวงกว้าง

☞ นักวิจัยแอฟริกาใต้ พบโนนิลฟีนอลส่งผลต่อพืชผัก สารโนนิลฟีนอล (Nonylphenol) เป็นสารเคมีที่คิดค้นขึ้นเมื่อทศวรรษ ๑๙๔๐ และใช้อย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อเป็นสารลดแรงตึงผิว เช่น สีย้อมผ้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอ และน้ำยาทำความสะอาดต่างๆ รวมถึงในเคมีเกษตรเพื่อช่วยในการกระจาย และเกาะผิวใบพืชด้วย แต่มีรายงานว่าสารดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต จึงมีการควบคุมการใช้ในหลายประเทศ ผลการวิจัยจากประเทศแอฟริกาใต้พบการได้รับโนนิลฟีนอลความเข้มข้นสูงส่งผลให้ขนาดของต้นผักกาดลดลงอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิจัยอีกหลายชิ้นที่บ่งชี้ว่าสารดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต เช่น ลดการเจริญเติบโต และสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำ จนถึงก่อกำลายพันธุ์ในสัตว์น้ำ ทั้งนี้สารดังกล่าวมักไม่สลายตัวในธรรมชาติได้ง่าย และมีการสะสมเพิ่มสูงขึ้นในห่วงโซ่อาหารได้อีก ด้วยคณะผู้วิจัยจึงเรียกร้องให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้สารดังกล่าวกำหนดมาตรฐาน และแนวทางการใช้อย่างชัดเจน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งประชาชนก็ต้องตระหนักถึง และเฝ้าระวังการปนเปื้อนของโนนิลฟีนอลในสิ่งแวดล้อม และอาหารด้วย

☞ อาณาจักรปาชายเลนจีน ตะ ๑.๘ แสนไร่ ขยายต่อเนื่อง ช่วยปกป้องชายฝั่งจากพายุ คลื่น ดูดซับคาร์บอน เป็นแหล่งอนุบาลปลา ภาครัฐใช้กฎเข้มเพื่อปกป้อง พื้นที่ ๗๐,๐๐๐ เฮกตาร์ (ราว ๔.๓๘ หมื่นไร่) ตลอด ๒๐ ปีที่ผ่านมา ถือเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่มีปาชายเลนเพิ่มขึ้น ปัจจุบันพื้นที่ชุ่มน้ำปาชายเลนในจีนราวร้อยละ ๕๕ อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของรัฐ ซึ่งสูงกว่าร้อยละ ๒๕ อันเป็นค่าเฉลี่ยโลก โดยปาชายเลนทั่วโลกหดหายไปเกือบร้อยละ ๓๕ มีอัตราการลดลงรายปีระหว่างร้อยละ ๑ ถึงร้อยละ ๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ เสริมว่าจีนได้บังคับใช้กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อปกป้องปาชายเลน ขณะเดียวกันยังเพิ่มทุนความพยายามฟื้นฟูผืนป่าให้เข้มข้นยิ่งขึ้นด้วย เนื่องจากปาชายเลนมีความสำคัญต่อระบบนิเวศของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งปกป้องแนวชายฝั่งจากพายุที่ทวีความรุนแรง น้ำทะเลที่เพิ่มระดับ และสึนามิ ช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ที่ทำให้โลกร้อนขึ้นจากชั้นบรรยากาศ รวมถึงเป็นแหล่งอนุบาลลูกปลา สนับสนุนสรรพชีวิตริมชายฝั่งทะเล

